

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a doua extinsă)

3 octombrie 2012*

„Acces la documente — Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 — Cerere de acces la rapoartele observatorilor Uniunii Europene prezenți în Croația între 1 august și 31 august 1995 — Refuzul accesului — Risc de atingere adusă protecției relațiilor internaționale — Divulgare anterioară”

În cauza T-465/09,

Ivan Jurašinović, cu domiciliul în Angers (Franța), reprezentat de M. Jarry și de N. Amara-Lebret, avocați,

reclamant,

împotriva

Consiliului Uniunii Europene, reprezentat inițial de C. Fekete și de K. Zieleśkiewicz și ulterior de C. Fekete și de J. Herrmann, în calitate de agenți,

pârât,

având ca obiect, în principal, o cerere de anulare a deciziei Consiliului din 21 septembrie 2009 prin care se acordă acces la anumite rapoarte întocmite de observatorii Uniunii Europene prezenți în Croația, în regiunea Knin, între 1 august și 31 august 1995,

TRIBUNALUL (Camera a doua extinsă),

compus din domnii N.J. Forwood, președinte, F. Dehousse, M. Prek, J. Schwarcz (raportor) și A. Popescu, judecători,

grefier: doamna C. Kristensen, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 25 aprilie 2012,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: franceza.

Hotărâre

Istoricul cauzei

- 1 Prin scrisoarea din 4 mai 2009, reclamantul, domnul I. Jurašinović, a solicitat secretarului general al Consiliului Uniunii Europene, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (JO L 145, p. 43, Ediție specială, 01/vol. 3, p. 76), accesul la rapoartele observatorilor Comunității Europene prezente în Croația, în zona Knin, între 1 august și 31 august 1995 (denumite în continuare „rapoartele”) și la documentele având referința „ECMM RC Knin Log reports”.
- 2 Prin scrisoarea din 27 mai 2009, secretarul general al Consiliului l-a informat pe reclamant că, din cauza numărului foarte mare de documente care ar putea fi vizate prin cererea formulată și a caracterului deosebit de delicat al acestora, termenul pentru a răspunde la cererea de acces trebuia prelungit, conform articolului 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1049/2001.
- 3 Prin decizia din 17 iunie 2009, secretarul general al Consiliului a respins cererea de acces a reclamantului, opunându-i excepția prevăzută la articolul 4 alineatul (1) litera (a) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001, care protejează interesul public în ceea ce privește relațiile internaționale, întemeindu-se pe împrejurările că, pe de o parte, documentele solicitate erau de natură să creeze noi dificultăți, în cazul divulgării conținutului, în relațiile Uniunii cu diferitele părți din conflictele care avuseseră loc în fosta Iugoslavie și cu alte țări vizate și, pe de altă parte, aceste documente făceau parte din arhivele pe care Uniunea le pusese atât la dispoziția Ministerului Public, cât și a apărării în cadrul procedurii îndreptate împotriva domnului A. Gotovina de pe rolul Tribunalului Penal Internațional pentru Fosta Iugoslavie, creat de Organizația Națiunilor Unite (denumit în continuare „TPII”).
- 4 Prin scrisoarea din 27 iunie 2009, reclamantul a formulat o cerere de confirmare a accesului la documente (denumită în continuare „cererea de confirmare”).
- 5 Prin scrisoarea din 2 iulie 2009, secretarul general al Consiliului l-a informat pe reclamant că cererea de confirmare va fi soluționată până la 1 octombrie 2009, termen pe care reclamantul l-a contestat.
- 6 Prin decizia din 21 septembrie 2009, Consiliul a acordat acces parțial la opt rapoarte și a respins în rest cererea de acces (denumită în continuare „decizia atacată”).
- 7 În decizia atacată, în primul rând, Consiliul a amintit obiectul și conținutul cererii de acces a reclamantului, precum și obiectivul Misiunii de Supraveghere a Comunității Europene (denumită în continuare „ECMM”) în timpul desfășurării conflictelor în fosta Iugoslavie și condițiile în care își îndeplinesc sarcina. În al doilea rând, Consiliul a precizat că nu a putut identifica niciun document având referința „ECMM RC Knin Log reports”. În al treilea rând, Consiliul a considerat că publicarea rapoartelor ar aduce atingere intereselor Uniunii, punând în pericol relațiile sale internaționale și pe cele ale statelor sale membre cu această regiune a Europei, precum și siguranța publică, în special siguranța și integritatea fizică a observatorilor, a martorilor și a altor surse de informație, ale căror identitate și aprecieri ar fi dezvăluite prin divulgarea rapoartelor. În al patrulea rând, Consiliul a considerat că, deși trecuseră 14 ani de la desfășurarea faptelor relatate în acestea, rapoartele își mențineau un nivel ridicat de sensibilitate. În al cincilea rând, Consiliul a înlăturat interesul special invocat de reclamant în cererea sa de confirmare, legat de stabilirea adevărului istoric prin inițierea unor proceduri judiciare împotriva criminalilor de război pentru a se obține reparație pentru victimele acestora. În al șaselea rând, Consiliul i-a precizat reclamantului că acordase TPII acces la rapoarte, în cadrul procesului domnului Gotovina, în temeiul principiului cooperării internaționale cu un tribunal internațional instituit de Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite. În al șaptelea rând, a

renunțat să evoce argumentul legat de buna desfășurare a procedurilor penale pendinte. În concluzie, Consiliul a acordat acces parțial la opt rapoarte și a refuzat să comunice orice alt raport, întemeindu-se pe excepțiile fondate pe protecția siguranței publice și a relațiilor internaționale, conform articolului 4 alineatul (1) litera (a) prima și a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001.

- 8 În anexa la decizia atacată, Consiliul a listat cele 205 rapoarte întocmite de ECMM între 1 august și 31 august 1995, care făceau obiectul cererii de acces.

Procedura și concluziile părților

- 9 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 19 noiembrie 2009, reclamantul a introdus prezenta acțiune.

- 10 Reclamantul solicită Tribunalului:

- anularea deciziei atacate;
- obligarea Consiliului să îi plătească suma de 2 000 de euro fără taxe, respectiv 2 392 de euro cu toate taxele incluse, cu titlu de cheltuieli judiciare, la care se adaugă dobânzi la rata dobânzii Băncii Centrale Europene de la data înregistrării cererii introductive.

- 11 Consiliul solicită Tribunalului:

- respingerea acțiunii ca nefondată;
- obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

- 12 Prin actul înregistrat la grefa Tribunalului la 21 ianuarie 2010, reclamantul a solicitat Tribunalului să dispună, în cadrul unei măsuri de organizare a procedurii, depunerea, pe de o parte, a deciziilor Consiliului sau ale organismului competent al Uniunii referitoare la transmiterea către TPII a documentelor a căror comunicare a fost solicitată de acesta din urmă în cadrul procesului domnului Gotovina și, pe de altă parte, a scrisorilor Consiliului sau ale organismului competent al Uniunii care însoțeau transmiterea acestor documente.

- 13 Întrucât reclamantul nu a depus replică în termenul acordat, procedura scrisă a fost declarată terminată la 19 aprilie 2010.

- 14 În cadrul unei măsuri de organizare a procedurii, Tribunalul a solicitat Consiliului să îi comunice care dintre cele 205 rapoarte enumerate în anexa la decizia atacată fuseseră comunicate apărării domnului Gotovina, în cadrul procedurii deschise împotriva acestuia pe rolul TPII.

- 15 Prin scrisorile din 28 octombrie 2011, din 28 noiembrie 2011 și din 19 decembrie 2011, Consiliul a solicitat prelungirea termenului în care să răspundă la întrebarea adresată de Tribunal până la 6 ianuarie 2012 și ulterior până la 16 februarie 2012. Întrucât Tribunalul a admis aceste cereri, Consiliul a răspuns la 16 februarie 2012 la întrebarea menționată.

- 16 Prin scrisoarea din 2 decembrie 2011, reclamantul și-a prezentat observațiile cu privire la decizia Tribunalului de a prelungi până la 6 ianuarie 2012 termenul acordat Consiliului pentru a răspunde la întrebarea sus-menționată și a depus o decizie a Camerei întâi de primă instanță a TPII din 14 aprilie 2011, Procurorul împotriva Ante Gotovina, Ivan Čermak și Mladen Markač. Reclamantul a solicitat de asemenea excluderea din procedură a agenților Consiliului, în temeiul articolului 41 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul de procedură al Tribunalului. După depunerea acestei scrisori la dosar, Consiliul și-a prezentat observațiile la 13 ianuarie 2012.

- 17 Deși se stabilise organizarea unei ședințe la 16 noiembrie 2011, aceasta a fost amânată de trei ori la cererea Consiliului, la 18 decembrie 2011, la 18 ianuarie 2012 și la 21 martie 2012, și o dată la cererea reclamantului, la 25 aprilie 2012.

În drept

Cu privire la temeinicia concluziilor prin care se solicită anularea deciziei atacate

- 18 Pentru a contesta decizia atacată, reclamantul invocă trei motive, întemeiate, în primul rând, pe lipsa unei atingeri aduse protecției interesului public în ceea ce privește relațiile internaționale, prevăzută la articolul 4 alineatul (1) litera (a) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001, în al doilea rând, pe lipsa unei atingeri aduse protecției interesului public în ceea ce privește siguranța publică, prevăzută la articolul 4 alineatul (1) litera (a) prima liniuță din regulamentul menționat, și în al treilea rând, pe existența unei divulgări anterioare.
- 19 În prealabil, trebuie constatat că, pentru a refuza să comunice reclamantului toate cele 205 rapoarte la care acesta dorea să aibă acces, Consiliul i-a opus în decizia atacată deopotrivă excepțiile întemeiate pe protecția interesului public în ceea ce privește relațiile internaționale, pe de o parte, și pe protecția interesului public în ceea ce privește siguranța publică, pe de altă parte.
- 20 Astfel, pentru ca decizia atacată să fie întemeiată în drept, este suficient ca una dintre cele două excepții pe care Consiliul le-a ridicat pentru a refuza accesul la rapoarte să fi fost invocată în mod întemeiat.
- 21 În consecință, trebuie analizat mai întâi primul motiv, întemeiat pe lipsa atingerii aduse protecției interesului public în ceea ce privește relațiile internaționale, prevăzută la articolul 4 alineatul (1) litera (a) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe lipsa atingerii aduse protecției interesului public în ceea ce privește relațiile internaționale, prevăzută la articolul 4 alineatul (1) litera (a) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001

– Considerații introductive

- 22 Mai întâi, trebuie amintit că Regulamentul nr. 1049/2001 vizează, astfel cum se arată în considerentul (4) și la articolul 1, conferirea publicului a unui drept de acces la documentele instituțiilor care să fie cât mai larg posibil (Hotărârea Curții din 1 iulie 2008, Suedia și Turco/Consiliul, C-39/05 P și C-52/05 P, Rep., p. I-4723, punctul 33).
- 23 Acest drept de acces este totuși condiționat de anumite limite întemeiate pe considerente de interes public sau privat (Hotărârea Curții din 1 februarie 2007, Sison/Consiliul, C-266/05 P, Rep., p. I-1233, punctul 62).
- 24 Mai exact și conform considerentului (11), Regulamentul nr. 1049/2001 prevede la articolul 4 că instituțiile resping cererile de acces la un document în cazul în care divulgarea conținutului acestuia din urmă ar putea aduce atingere unuia dintre interesele protejate prin acest articol (Hotărârea Curții din 21 septembrie 2010, Suedia și alții/API și Comisia, C-514/07 P, C-528/07 P și C-532/07 P, Rep., p. I-8533, punctul 71).

- 25 În continuare, atunci când se solicită unei instituții divulgarea unui document, aceasta este obligată să aprecieze, în fiecare caz în parte, dacă acest document intră sub incidența excepțiilor de la dreptul de acces public la documentele instituțiilor, enumerate la articolul 4 din Regulamentul nr. 1049/2001 (a se vedea în acest sens Hotărârea Suedia și Turco/Consiliul, punctul 22 de mai sus, punctul 35). Ținând seama de obiectivele urmărite prin acest regulament, excepțiile menționate sunt de strictă interpretare și aplicare (Hotărârea Suedia și Turco/Consiliul, punctul 22 de mai sus, punctul 36).
- 26 Curtea a admis însă că natura deosebit de sensibilă și fundamentală a intereselor pe care le protejează articolul 4 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 1049/2001 coroborată cu caracterul obligatoriu al refuzului de acces care trebuie să fie opus, potrivit acestei prevederi, de către instituție atunci când divulgarea unui document ar aduce atingere intereselor sale conferă deciziei care trebuie să fie luată de instituție în aceste condiții un caracter complex și delicat, care necesită un grad de prudență cu totul special. Prin urmare, o astfel de decizie impune o marjă de apreciere (Hotărârea Sison/Consiliul, punctul 23 de mai sus, punctul 35).
- 27 În sfârșit, trebuie subliniat, referitor la criteriile enunțate la articolul 4 alineatul 1 litera (a) din Regulamentul nr. 1049/2001, că acestea sunt redactate în termeni generali, un refuz de acces impunându-se, după cum rezultă din termenii acestei prevederi, atunci când divulgarea documentului respectiv ar aduce „atingere” protecției „interesului public” în ceea ce privește îndeosebi „relațiile internaționale” (Hotărârea Sison/Consiliul, punctul 23 de mai sus, punctul 36).
- 28 În consecință, controlul legalității pe care îl exercită Tribunalul asupra deciziilor instituțiilor prin care se refuză accesul la documente în temeiul excepțiilor referitoare la interesul public prevăzute la articolul 4 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 1049/2001 trebuie să se limiteze la verificarea respectării regulilor de procedură și de motivare, a exactității prezentării situației de fapt, precum și a absenței unei erori vădite în aprecierea faptelor și a unui abuz de putere (Hotărârea Sison/Consiliul, punctul 23 de mai sus, punctul 34).

– Aprecierea Tribunalului

- 29 În cadrul primului motiv, reclamantul susține în primul rând că protecția interesului public în ceea ce privește relațiile internaționale nu este aplicabilă rapoartelor, întrucât acestea ar avea un caracter neutru care nu poate fi repus în discuție de evaluările și de aprecierile pe care le-ar conține. Pe de altă parte, comunicarea rapoartelor la 14 ani după producerea faptelor pe care le descriu ar fi de natură să stabilească adevărul istoric și drepturile victimelor la obținerea reparației pentru prejudiciile suferite. În al doilea rând, având în vedere că de la întocmirea rapoartelor au trecut 14 ani, comunicarea acestora nu ar mai fi de natură să aducă atingere protecției acestui interes public, dar ar da posibilitatea de a urmări eventuale crime de război. În al treilea rând, reclamantul consideră că rapoartele nu sunt documente sensibile, întrucât nu au făcut obiectul unei clasificări în acest sens, astfel cum prevede articolul 9 din Regulamentul nr. 1049/2001.
- 30 Consiliul contestă argumentele reclamantului.
- 31 În primul rând, trebuie amintit că, în decizia atacată, în primul rând, Consiliul a subliniat obiectivele pentru care fusese organizată misiunea ECMM și condițiile în care fusese îndeplinită. Astfel, în cuprinsul punctului 7 din decizia atacată, se menționează că „[o]biectivul principal al [ECMM] era de a contribui la monitorizarea evoluției situației politice și în materie de securitate în Balcanii de Vest, de a contribui la supravegherea frontierelor și la monitorizarea aspectelor interetnice și privind întoarcerea refugiaților”. Consiliul a precizat, în această privință, că rapoartele conțineau rapoarte zilnice, rapoarte speciale, rapoarte privind actualitatea și evaluări săptămânale întocmite de ECMM în regiunea Knin între 1 august și 31 august 1995.

- 32 În cuprinsul aceluiași punct 7 din decizia atacată, Consiliul a precizat de asemenea natura informațiilor conținute în aceste diferite rapoarte, care priveau în mod special „monitorizarea și analizarea deplasărilor și a acțiunii trupelor și a forțelor de poliție, inclusiv bombardamentele, încălcările acordurilor de încetare a focului, schimburile de focuri [și] alte chestiuni militare, [printre care] discuțiile observatorilor cu ofițerii de legătură, precum și informațiile furnizate de surse”. Potrivit Consiliului, rapoartele conțineau în plus „observații referitoare la libertatea și la restricțiile de deplasare, [la] monitorizarea politică, [în special] declarațiile înalților funcționari aflați în vizită în zon[a Knin], ale agenților municipali, interviuri cu [membri] ai forțelor armate și [ai] forțelor de poliție, precum și ale societății civile, [la] monitorizarea în materie de drepturile omului, [mai precis informații privind] abuzurile împotriva populației civile și a bunurilor acesteia, evacuările, pierderile umane, fluxul [și] transportul refugiaților, [la] monitorizarea construcției sau a demolării infrastructurilor civile și la repercusiunile bombardamentelor”.
- 33 În ceea ce privește condițiile în care ECMM își realizase acțiunea, Consiliul a notat la punctul 8 din decizia atacată, că aceasta se desfășurase „într-un climat deosebit de tensionat pe plan politic, militar și al drepturilor omului” și că unele dintre rapoarte fuseseră elaborate „pe baza unor discuții cu participanți și martori locali în condiții de confidențialitate”, conținutul rapoartelor nefiind comunicat decât statelor majore și participanților locali ai ECMM.
- 34 În al doilea rând, Consiliul a expus, la punctele 9-12 din decizia atacată, motivele pentru care, în general, informațiile conținute în rapoarte nu puteau fi divulgate reclamantului. Punctele 9 și 11 vizează în special punerea în aplicare de către Consiliu a excepției privind protecția interesului public în ceea ce privește relațiile internaționale, punctul 10 fiind consacrat excepției privind protecția interesului public în ceea ce privește siguranța publică.
- 35 La punctul 9 din decizia atacată, Consiliul a subliniat că publicarea rapoartelor „ar pune în pericol relațiile internaționale ale [Uniunii] și ale statelor sale membre cu regiunea, care continuă să fie delicate, întrucât s-ar divulga informații care dezvăluie în detaliu observațiile, aprecierile și analizele comunicate între diferiții participanți ai [ECMM] cu privire la situația din regiune pe plan politic, militar și al securității”. Potrivit Consiliului, dezvăluirea conținutului rapoartelor ar fi fost „contrară obiectivului prin care se urmărește furnizarea către [Uniune] a unor informații cât mai exacte cu putință pentru a-i da posibilitatea să definească o politică în privința Balcanilor de Vest”. În opinia Consiliului, „confidențialitatea rapoartelor respectată [până la acel moment era] un factor-cheie pentru consolidarea dialogului și a cooperării cu țările din regiune”.
- 36 La punctele 11 și 12 din decizia atacată, Consiliul a răspuns la argumentele reclamantului, prezentate în cursul procedurii administrative, referitoare la perioada de 14 ani care a trecut de la producerea faptelor și la împrejurarea că publicarea rapoartelor, care ar avea un caracter obiectiv, ar fi permis să se stabilească adevărul istoric și, în ceea ce privește victimele, să se deschidă calea reparării pierderilor și a prejudiciilor suferite. În această privință, Consiliul a considerat, pe de o parte, că, „la 14 ani după elaborarea [lor] [...], rapoartele își mențin[eau] un nivel ridicat de sensibilitate întrucât conțin[eau] informații sensibile despre o regiune în care consolidarea stabilității rămâne[a] în continuare un obiectiv major” și, pe de altă parte, acesta nu putea „să țină seama de interesul special [avut de reclamant] în obținerea [rapoartelor], deoarece ar fi fost obligat, în temeiul textelor aplicabile, «să se pronunțe cu privire la divulgarea publică a [rapoartelor] pe o bază *erga omnes*»”.
- 37 În al doilea rând, astfel cum arată Consiliul în memoriul în apărare, trebuie subliniat că din contextul în care s-au desfășurat misiunile ECMM, precum și din conținutul rapoartelor astfel cum este prezentat în decizia atacată, rezultă că acestea au un caracter deosebit de sensibil. Astfel, rapoartele conțin observații, aprecieri și analize ale situației politice, militare și privind securitatea în zona Knin în luna august 1995, în cursul și după desfășurarea ofensivei forțelor croate, denumită „Operațiunea Furtuna”, angajată pentru eliberarea regiunii Krajina de forțele sârbe, care o incluseseră din 1991 în Republica Sârbă Krajina.

- 38 Trebuie să se considere, astfel cum propune Consiliul, că astfel de observații și de aprecieri, precum și analizele pe care le fundamentau erau destinate să ajute Consiliul să definească politica Uniunii față de diferitele părți aflate în conflict în perioada în care au fost redactate rapoartele. Pe de altă parte, având în vedere contextul general în care au fost întocmite rapoartele și informațiile pe care le conțineau, Consiliul a considerat în mod întemeiat că diferitele observații și aprecieri din cuprinsul acestora își mențineau încă, la data deciziei atacate, caracterul sensibil, deși faptele care se aflau la baza rapoartelor se produsese cu 14 ani înainte.
- 39 Cu privire la acest aspect, trebuie amintit, precum a procedat Consiliul în decizia atacată și în memoriul în apărare, că politicile Uniunii în regiunea Balcanilor de Vest au drept scop să contribuie la pacea, la stabilitatea și la o reconciliere regională durabilă, în special pentru a consolida, în privința Uniunii, integrarea țărilor din această regiune a Europei, finalități a căror realitate sau relevanță nu este contestată de reclamant. Divulgarea informațiilor sau a aprecierilor conținute în rapoarte putea să aducă atingere, la data deciziei atacate, urmării acestor obiective prin dezvăluirea unor elemente susceptibile să dea naștere sau să amplifice resentimentele sau tensiunile dintre diferitele comunități din țările care fuseseră părți în conflictele din fosta Iugoslavie sau dintre țările rezultate din Iugoslavia, diminuând astfel încrederea statelor din Balcanii de Vest în acest proces de integrare.
- 40 Prin urmare, Consiliul a considerat în mod întemeiat în decizia atacată că divulgarea rapoartelor ar fi fost de natură să aducă atingere obiectivelor urmărite de Uniune în această regiune a Europei și, prin urmare, ar fi fost de natură să aducă atingere relațiilor internaționale, deoarece ar fi fost dezvăluite astfel observațiile efectuate sau aprecierile formulate de ECMM cu privire la situația politică, militară și de securitate, într-o etapă decisivă a conflictului dintre forțele croate și forțele federale iugoslave.
- 41 Niciunul dintre argumentele prezentate în susținerea primului motiv nu este de natură să repună în discuție această concluzie, întrucât, pe de altă parte, reclamantul nu a susținut că nu s-a efectuat de către Consiliu o analiză concretă și individuală a rapoartelor.
- 42 În primul rând, în ceea ce privește pretinsul caracter neutru al rapoartelor, întrucât ECMM nu era o parte aflată în conflict, trebuie constatat că o astfel de împrejurare nu are niciun efect asupra aspectului dacă divulgarea rapoartelor era sau nu era susceptibilă să aducă atingere protecției interesului public în ceea ce privește relațiile internaționale.
- 43 Astfel cum a precizat Consiliul în decizia atacată, rapoartele conțin observații, aprecieri și analize ale situației politice, militare și referitoare la securitate în zona Knin în cursul lunii august 1995. În cazul în care aceste diferite elemente ar fi fost divulgate, deși își mențineau caracterul sensibil la data deciziei atacate (a se vedea punctele 37 și 38 de mai sus), ar fi fost susceptibile să aducă atingere urmării obiectivelor Uniunii, amintite la punctul 39 de mai sus, și să creeze o situație care ar fi diminuat încrederea statelor din Balcanii de Vest în procesul de integrare în Uniune. În plus, astfel de elemente ar fi putut fi percepute ca fiind judecări de valoare împotriva diferitor părți din conflictele care au avut loc în fosta Iugoslavie. Așadar, efectele pe care le-ar putea determina o eventuală divulgare a rapoartelor nu au legătură cu neutralitatea ECMM și a rapoartelor menționate.
- 44 În al doilea rând, în ceea ce privește argumentul întemeiat pe trecerea unei perioade de 14 ani între faptele retranscrise în rapoarte și decizia atacată, acesta nu este în sine de natură să demonstreze că, prin refuzul de a divulga toate aceste rapoarte, Consiliul ar fi săvârșit o eroare vădită de apreciere. Faptul că această durată este aproape egală cu jumătate din perioada maximă de 30 de ani, care protejează documentele cărora li se aplică o excepție, prevăzută la articolul 4 alineatul (7) din Regulamentul nr. 1049/2001 nu permite să se demonstreze că excepția întemeiată pe protecția interesului public în ceea ce privește relațiile internaționale nu ar fi fost aplicată în mod legal.
- 45 Astfel, singurul eveniment invocat de reclamant pentru a considera că situația s-ar fi normalizat și că astfel divulgarea tuturor rapoartelor ar fi justificată este aderarea Republicii Croația la Uniunea Europeană, care este prevăzută pentru 1 iulie 2013. Or, această împrejurare nu este suficientă pentru a

demonstra că divulgarea rapoartelor nu ar fi fost susceptibilă, la data adoptării deciziei atacate, să aducă atingere interesului public invocat în speță de Consiliu, având în vedere conținutul acestor rapoarte și condițiile în care au fost redactate, astfel cum sunt expuse la punctele 31-33 de mai sus, deși, la data deciziei atacate, Uniunea nu luase nicio decizie cu privire la aderarea acestui stat. În sfârșit, această împrejurare nu repune în discuție constatarea făcută de Consiliu în decizia atacată, potrivit căreia confidențialitatea rapoartelor respectată până la acel moment fusese un factor-cheie de consolidare a dialogului și a cooperării cu țările din această regiune a Europei.

- 46 Pe de altă parte, astfel cum susține Consiliul în apărare, împrejurarea că rapoartele au fost considerate necesare în investigațiile și urmărirea efectuate de procurorul TPII în cadrul procesului domnului Gotovina este în sensul unei recunoașteri a menținerii caracterului sensibil al rapoartelor, în pofida timpului care a trecut de la elaborarea acestora.
- 47 În al treilea rând, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia rapoartele ar fi de natură să contribuie la stabilirea adevărului istoric și a drepturilor victimelor la reparație, se poate considera că reclamantul invocă un interes public superior în considerarea căruia rapoartele ar fi trebuit să fie divulgate. Or, trebuie amintit că din modul de redactare a articolului 4 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 1049/2001 rezultă că, referitor la excepțiile de la dreptul de acces vizate prin această dispoziție, refuzul instituției este obligatoriu dacă divulgarea unui document este de natură să aducă atingere intereselor ocrotite prin această dispoziție, fără a fi necesar, într-un astfel de caz și spre deosebire de ceea ce prevede mai ales alineatul (2) al aceluiași articol, să se procedeze la evaluarea comparativă a cerințelor legate de ocrotirea intereselor menționate cu cele care ar rezulta din alte interese (Hotărârea Sison/Consiliul, punctul 23 de mai sus, punctul 46). În consecință, argumentul invocat nu poate fi decât înlăturat.
- 48 În măsura în care reclamantul ar invoca un interes în divulgarea rapoartelor, pentru motivul, menționat în cererea introductivă, că rapoartele ar prezenta un interes de „prim plan” în cadrul activității sale de avocat „angajat în mod public și notoriu în urmărirea criminalilor de război”, acest argument ar trebui înlăturat, pentru aceleași motive ca cele expuse la punctul 47 de mai sus.
- 49 În ceea ce privește argumentul invocat în ședință, întemeiat pe interesul public prin care se urmărește acordarea accesului la documente utile și care se opune interesului public care fundamentează excepția aplicată în speță, trebuie amintit că Regulamentul nr. 1049/2001 prevede că aplicarea excepțiilor consacrate la articolul 4 este înlăturată în cazul în care divulgarea documentului în cauză este justificată de un interes public superior, dar numai în ceea ce privește excepțiile prevăzute la alineatele (2) și (3) ale acestui articol (a se vedea punctul 47 de mai sus).
- 50 În al patrulea rând, reclamantul se întemeiază pe lipsa unei clasificări a rapoartelor în sensul articolului 9 din Regulamentul nr. 1049/2001 pentru a considera că, în ceea ce privește relațiile internaționale, Consiliul nu îi putea opune excepția întemeiată pe protecția interesului public. Consiliul nu ar mai putea invoca, pentru a se opune divulgării, caracterul sensibil al rapoartelor, având în vedere că nu le-a clasificat niciodată ca fiind sensibile.
- 51 Articolul 9 din Regulamentul nr. 1049/2001 prevede un regim specific pentru accesul la documentele clasificate, în special în ceea ce privește persoanele cu atribuții în soluționarea cererilor de acces și necesitatea de a obține acordul prealabil al autorității de origine. Pe de altă parte, articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1049/2001 prevede că orice decizie de a refuza accesul la un document clasificat se întemeiază pe motive care nu aduc atingere intereselor protejate în conformitate cu articolul 4 din regulamentul menționat. Astfel cum arată Consiliul, din aceste dispoziții nu rezultă nicidecum că lipsa clasificării unui document interzice instituției să refuze accesul la acesta în considerarea riscului de atingere adusă protecției interesului public în ceea ce privește relațiile internaționale, pentru motivul că documentul ar conține elemente sensibile. Prin urmare, Consiliul nu a săvârșit o eroare vădită de apreciere atunci când a opus excepția referitoare la relațiile internaționale în cazul unei cereri de acces la documente neclasificate.

- 52 În sfârșit, în al cincilea rând, în ședință s-a menționat posibilitatea de a acorda un acces parțial la rapoarte, făcându-se o distincție între elementele rapoartelor care ar fi vizate de protecția interesului public în ceea ce privește relațiile internaționale și elementele, în special cu caracter strict factual, care ar fi putut prezenta un interes pentru reclamant.
- 53 Trebuie să se constate însă, astfel cum a precizat Consiliul, că informațiile exacte conținute în cinci din cele opt rapoarte la care reclamantului i s-a acordat un acces parțial sunt prezentate sub titlul „Press reports” (rapoarte de presă) și că este vorba, tot potrivit Consiliului, despre informații care fuseseră divulgate public. În ceea ce privește celelalte trei rapoarte, trebuie să se constate că nu conțin nici rapoarte de presă, nici expunerea unor evenimente și că se limitează să furnizeze informații generale cu privire la situația observată la fața locului. În consecință, premisa pe care se întemeiază argumentul prezentat la punctul anterior nu îi permite să fie admis, întrucât elementele de fapt divulgate reclamantului sunt informații care fuseseră făcute publice la momentul redactării fiecăruia dintre rapoartele în cauză.
- 54 Prin urmare, acest din urmă argument trebuie înlăturat și, odată cu el, primul motiv în întregime. În consecință, nu mai este necesară examinarea celui de al doilea motiv, întemeiat pe lipsa unei atingeri aduse protecției interesului public în ceea ce privește siguranța publică, întrucât excepția întemeiată pe lipsa unei atingeri aduse protecției interesului public în ceea ce privește relațiile internaționale a fost aplicată în speță în mod legal de către Consiliu și este suficientă pentru a justifica refuzul de acces integral la rapoarte.

Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe existența unei divulgări anterioare

- 55 Reclamantul susține că Consiliul a divulgat rapoartele către TPII nu în temeiul unui pretins principiu al cooperării internaționale cu un tribunal internațional instituit de Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, ci în temeiul Regulamentului nr. 1049/2001. Astfel, rapoartele ar fi fost comunicate domnului Gotovina, cetățean al Uniunii cu cetățenie franceză, prin intermediul avocaților acestuia. Prin urmare, în considerarea caracterului *erga omnes* al divulgării deja realizate, Consiliul nu s-ar putea opune divulgării rapoartelor către reclamant decât dacă ar face o discriminare care ar putea fi întemeiată numai pe originea etnică sau pe apartenența religioasă reală sau presupusă a reclamantului.
- 56 Consiliul contestă argumentele reclamantului.
- 57 În primul rând, deși reclamantul consideră că nu este posibil ca rapoartele să fi fost transmise domnului Gotovina în temeiul unui principiu al cooperării internaționale cu TPII, întrucât un astfel de principiu nu ar exista, trebuie să se constate că acest argument nu este susceptibil să repună în discuție legalitatea deciziei atacate, având în vedere că acesta constă numai într-o critică privind temeiul juridic pe baza căruia rapoartele au fost comunicate domnului Gotovina în cursul procesului acestuia de pe rolul TPII. Or, prezenta acțiune nu privește legalitatea deciziei prin care Consiliul a dispus această comunicare a rapoartelor.
- 58 În al doilea rând, din răspunsul Consiliului din 16 februarie 2012 la întrebarea adresată de Tribunal rezultă că numai 48 din cele 205 rapoarte vizate prin cererea de acces la documente au fost comunicate apărării domnului Gotovina în cadrul cauzei în care s-a pronunțat Hotărârea TPII din 15 aprilie 2011, Gotovina și coacuzatul. Deși reclamantul nu a formulat nicio observație sau remarcă cu privire la acest aspect, nici în scris, nici în ședință, trebuie să se considere că motivul întemeiat pe divulgarea anterioară nu este apt să determine anularea deciziei atacate, în ipoteza în care ar fi întemeiat, decât în măsura în care accesul la aceste 48 de rapoarte a fost refuzat.

- 59 În al treilea rând, din explicațiile furnizate de Consiliu, atât în memoriul în apărare, cât și în ședință, rezultă, *primo*, că ansamblul arhivelor ECMM a fost transmis TPII în anii '90 pentru a da posibilitatea procurorului TPII să inițieze urmărirea împotriva persoanelor presupus răspunzătoare pentru încălcări grave ale dreptului internațional umanitar săvârșite pe teritoriul Iugoslaviei după 1991.
- 60 *Secundo*, Consiliul a arătat că, în cadrul derulării cauzei în care s-a pronunțat Hotărârea TPII din 15 aprilie 2011, Gotovina și coindiculpații, procurorul TPII îi solicitase, adresându-se secretarului său general, Înalt Reprezentant pentru politica externă și de securitate comună, să îi comunice documentele necesare procedurii, printre care, în special, cele 48 de rapoarte (a se vedea punctul 58 de mai sus), pentru a le putea utiliza ca mijloace de probă privind vinovăția acuzaților sau ca elemente dezincriminatoare și pentru a le putea comunica apărării. Astfel, din articolul 70 B din Regulamentul de procedură și de probațiune al TPII rezultă că informațiile pe care procurorul dorește să le utilizeze în scopul de a strânge elemente de probă noi nu pot fi utilizate în niciun caz în acest scop înainte de a fi comunicate inculpatului.
- 61 *Tertio*, din explicațiile Consiliului rezultă de asemenea că documentele din cadrul ECMM comunicate biroului procurorului TPII în vederea procedurii de pe rolul acestei instanțe (a se vedea punctul 60 de mai sus) au fost comunicate cu titlu confidențial, în temeiul dispozițiilor articolului 70 B din Regulamentul de procedură și de probațiune al TPII, care prevăd că, „[i]n cazul în care [p]rocurorul deține informații care au fost comunicate cu titlu confidențial și în măsura în care aceste informații nu au fost utilizate decât pentru unicul scop de a strânge elemente de probă noi, [el] poate divulga aceste informații inițiale și sursa lor numai cu consimțământul persoanei sau al entității care le-a furnizat”.
- 62 Or, Consiliul a arătat că, în cadrul cererilor pe care i le adresase procurorul TPII prin care solicita autorizarea de a utiliza rapoartele ca elemente de probă și de a le comunica apărării, examinase obiectul acestor cereri și stabilise condițiile în care rapoartele puteau fi comunicate apărării domnului Gotovina, transmițând, în consecință procurorului versiuni cenzurate ale rapoartelor destinate să fie comunicate apărării și, conform articolului 70 B din Regulamentul de procedură și de probațiune al TPII, să fie utilizate ca mijloace de probă (a se vedea punctul 61 de mai sus).
- 63 În consecință, deși reclamantul susține că rapoartele au fost comunicate domnului Gotovina în aplicarea Regulamentului nr. 1049/2001, trebuie constatat, mai întâi, că reclamantul nu a contestat realitatea procedurii de comunicare a informațiilor utilizate pentru unicul scop de a strânge elemente de probă noi de către procurorul TPII în cadrul unei cauze judecate de această instanță, astfel cum a fost descrisă la punctele 59-62 de mai sus. În continuare, în lumina explicațiilor furnizate de Consiliu cu privire la procedura de comunicare a rapoartelor către apărarea domnului Gotovina, în cadrul procesului de pe rolul TPII, trebuie să se constate de asemenea că niciun element al dosarului nu permite să se presupună că Consiliul ar fi comunicat domnului Gotovina cele 48 de rapoarte în urma unei cereri de acces la documente, formulată de acesta în temeiul Regulamentului nr. 1049/2001. În această privință, deși reclamantul a menționat pentru prima dată în ședință o cerere datată 30 mai 2007, prin care domnul Gotovina sau avocații acestuia, potrivit reclamantului, ar fi solicitat Consiliului accesul la rapoarte, este suficient să se constate că acest document, presupunând că există, nu a fost depus în cauza de față.
- 64 În consecință, al treilea motiv al acțiunii trebuie înlăturat și prin urmare, acțiunea trebuie respinsă în totalitate, fără să fie necesară admiterea măsurii de organizare a procedurii solicitate de reclamant în scrisoarea sa din 21 ianuarie 2010.
- 65 În ceea ce privește cererea de excludere din procedură a reprezentanților Consiliului în temeiul articolului 41 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul de procedură, trebuie constatat că comportamentul reproșat acestor agenți, respectiv faptul că nu au informat Tribunalul cu privire la existența Deciziei Procurorului împotriva Ante Gotovina, Ivan Čermak și Mladen Markač (punctul 16 de mai sus), nu poate constitui, în speță, un motiv de excludere din procedură.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- ⁶⁶ Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamantul a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor Consiliului.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a doua extinsă)

declară și hotărăște:

- 1) **Respinge acțiunea.**
- 2) **Domnul Ivan Jurašinović suportă propriile cheltuieli de judecată, precum și cheltuielile de judecată efectuate de Consiliul Uniunii Europene.**

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 3 octombrie 2012.

Semnături